

PROTOKÓŁ

z XIII posiedzenia Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej do spraw Współpracy Transgranicznej

(Mińsk, dnia 7 grudnia 2018 r.)

W dniu 7 grudnia 2018 r. w Mińsku odbyło się XIII posiedzenie Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy Transgranicznej (zwanej dalej Komisją), działającej na podstawie *Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Białoruś o głównych zasadach współpracy transgranicznej z dnia 24 kwietnia 1992 r.*

Ze strony polskiej posiedzeniu przewodniczyła Pani Renata Szczęch, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze strony białoruskiej posiedzeniu przewodniczył Pan Jewgienij Szestakow, Wiceminister Spraw Zagranicznych Republiki Białoruś.

W posiedzeniu Komisji uczestniczyli członkowie Komisji oraz zaproszeni eksperci (lista uczestników w załączniku).

Komisja zatwierdziła następujący porządek posiedzenia:

1. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury.
2. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń.
3. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. współpracy przygranicznej.
4. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej.
5. Nabór i realizacja projektów Programu współpracy transgranicznej „Polska–Białoruś – Ukraina 2014-2020”.
6. Działania strony białoruskiej dotyczące uproszczenia trybu wjazdu na terytorium Republiki Białoruś.

Komisja wysłuchała sprawozdań z działalności Podkomisji, jak również informacji o planach pracy w okresie do następnego posiedzenia Komisji.

1. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury.

Wysłuchano informacji o pracy Podkomisji w okresie od ostatniego posiedzenia Komisji.

Komisja wyraziła zadowolenie ze wznowienia od dnia 1 grudnia 2017 r. przejazdu przez granicę państwową pojazdów ciężarowych i autobusów o masie do 7,5 ton w przejściu granicznym Sławatycze-Domaczewo i podkreśliła konieczność ciągłego monitorowania stanu technicznego mostu oraz podpisania porozumienia w sprawie budowy nowego mostu drogowego.

Komisja potwierdziła zasadność kontynuacji prac zmierzających do uruchomienia ruchu pieszego w drogowych przejściach granicznych Kuźnica Białostocka – Bruzgi i Połowce-Pieszczałka.

Komisja zwróciła szczególną uwagę, że priorytetem pozostaje aktualizacja bazy prawno-traktatowej regulującej stosunki graniczne, w tym intensyfikacja prac nad projektem nowej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś w sprawie przejść granicznych.

Komisja wyraziła zadowolenie ze stanu zaawansowania prac nad Umową między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białoruś o stosunkach prawnych na polsko – białoruskiej granicy państwowej, współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych. Komisja zaleciła intensyfikację prac nad projektem umowy dotyczącej zatwierdzenia wyników kontroli przebiegu granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białoruś, po uprzednim sporządzeniu stosownej dokumentacji.

Komisja wyraziła zadowolenie z zawarcia w dniu 27 czerwca 2018 roku w Brześciu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś o utrzymaniu granicznych drogowych obiektów mostowych na polsko-białoruskiej granicy państwowej oraz z zakończenia prac nad Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś o utrzymaniu granicznych kolejowych obiektów mostowych na polsko-białoruskiej granicy państwowej.

Komisja jednocześnie podkreśliła potrzebę zakończenia prac nad Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś w sprawie budowy nowego mostu granicznego przez rzekę Bug w drogowym przejściu granicznym Sławatycze-Domaczewo na polsko-białoruskiej granicy państwowej.

Strona polska zwróciła się do strony białoruskiej z prośbą o rozpoczęcie konsultacji umowy w sprawie budowy trzeciego mostu kolejowego w przejściu granicznym Terespol – Brześć.

Biorąc pod uwagę wcześniejsze propozycje strony białoruskiej, w celu rozwoju możliwości tranzytowych, Komisja podkreśliła potrzebę wypracowania decyzji w sprawie wznowienia funkcjonowania kolejowego przejścia granicznego Czeremcha-Wysokolitowsk. Strona polska zaznaczyła, że odbyły się spotkania eksperckie, które wykazały konieczność dostosowania i doposażenia polskiej części tego przejścia granicznego w celu umożliwienia przywrócenia w nim ruchu towarowego. Strona polska ponowiła prośbę do strony białoruskiej o zajęcie stanowiska w kwestii utworzenia drogowego przejścia granicznego Lipszczany-Sofijewo.

Biorąc pod uwagę kwestie rozwoju infrastruktury granicznej omawiane podczas posiedzeń innych Podkomisji, Komisja uznała, że konieczna jest skuteczna wymiana informacji dotyczących przejść granicznych pomiędzy Podkomisjami działającymi w ramach Komisji.

Komisja przyjęła do wiadomości, że kolejne posiedzenie Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury odbędzie się w 2019 r.

2. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń

Komisja wysłuchała informacji dotyczącej działalności Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń.

Komisja przyjęła z zadowoleniem zatwierdzenie Planu pracy Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń na lata 2019-2022, jako jeden z kroków w zakresie wykonywania *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś o współpracy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich następstw*, podpisanej w Białymstoku 23 kwietnia 2015 r.

Komisja wsparła inicjatywę stron w zakresie wymiany doświadczeń oraz opracowania wspólnych rozwiązań dotyczących poprawy poziomu bezpieczeństwa ludności podczas sytuacji nadzwyczajnych, w szczególności w obszarze przygranicznym, poprzez doskonalenie wspólnych działań w prowadzeniu akcji ratowniczych i prac w zakresie usuwania skutków katastrof, klęsk żywiołowych i innych nadzwyczajnych zagrożeń.

Komisja poparła realizację wspólnych projektów dwustronnych dotyczących poprawy poziomu bezpieczeństwa obywateli w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa oraz innych instrumentów finansowych.

3. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. współpracy przygranicznej.

Komisja wysłuchała informacji o działalności Podkomisji i podkreśliła dobrą współpracę pomiędzy właściwymi organami przygranicznych województw podlaskiego i lubelskiego Rzeczypospolitej Polskiej oraz obwodów brzeskiego i grodzieńskiego Republiki Białoruś w zakresie ochrony środowiska i zasobów naturalnych, sanitarno-epidemiologicznym i weterynaryjnym, ochrony przeciwpożarowej i służb ratowniczych. Pozytywnie oceniono prace realizowane w ramach Podkomisji oraz regularność jej posiedzeń.

Komisja podkreśliła konieczność zacieśniania współpracy służb celnych i organów ścigania Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Białoruś w zakresie wymiany informacji o zmianach przepisów prawa oraz sytuacji na granicy i w regionach przygranicznych oraz wspólnego rozwiązywania spraw bieżących.

4. Podsumowanie działalności oraz plany pracy Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej.

Komisja wysłuchała informacji o pracy Podkomisji dotyczącej realizacji strategii i programu współpracy transgranicznej regionów Polski i Białorusi, rozwoju transgranicznej współpracy w zakresie współpracy kulturalnej i naukowej, wspierania przedsiębiorczości oraz współpracy biznesowej regionów przygranicznych.

Komisja pozytywnie oceniła działalność w zakresie realizacji wspólnych projektów w ramach Programu współpracy transgranicznej „Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020”, współdziałania małego i średniego biznesu, opracowania i realizacji porozumień i programów współpracy województw przygranicznych Rzeczypospolitej Polskiej i obwodów Republiki Białorusi.

Komisja stwierdziła konieczność aktywizowania działalności we wszystkich obszarach, w szczególności współpracy organów władz lokalnych na poziomie powiatów/rejonów,

gmin/rad wiejskich, rozwoju kontaktów między instytucjami kultury, edukacji, sportu i turystyki.

Komisja uznała za celowe rozpatrzenie przez Podkomisję kwestii aktywizacji i poszerzenia obszarów współpracy realizowanej w euroregionach „Puszcza Białowieska”, „Bug”, „Niemen”.

5. Nabór i realizacja projektów Programu współpracy transgranicznej „Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020”.

Komisja wysłuchała informacji o postępach we wdrażaniu Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 (Program). Na realizację wspólnych projektów w 4 dziedzinach („Dziedzictwo”, „Dostępność”, „Bezpieczeństwo”, „Granice”) zostanie przeznaczonych ponad 170 mln euro.

Zostały podpisane wszystkie umowy z beneficjentami dużych projektów infrastrukturalnych oraz większości projektów wybranych w pierwszym naborze. Łącznie, podpisane jest już 70 z 75 umów na kwotę ponad 156 mln euro dofinansowania.

Pierwszy nabór wniosków w Programie cieszył się ogromnym zainteresowaniem wnioskodawców. W ramach celu tematycznego Dziedzictwo wybrano 17 projektów, które otrzymają ponad 33 mln euro dofinansowania. Jeśli chodzi o cel tematyczny Dostępność, dofinansowanie ponad 35 mln euro otrzyma 18 projektów. W ramach celu tematycznego Granice wybrano 13 projektów o wartości dofinansowania ponad 20 mln euro, zaś w celu tematycznym Bezpieczeństwo 17 projektów z dofinansowaniem prawie 24 mln euro.

Program przewiduje również realizację trzech dużych projektów infrastrukturalnych z białoruskimi partnerami wiodącymi:

1. „Poprawa infrastruktury drogowej obszaru granicznego zapewniająca zrównoważony dostęp do obszaru granicznego (modernizacja i budowa drogi samochodowej R-16)”. W ramach projektu planowana jest modernizacja dojazdu do przejścia granicznego Połowce-Pieszczatka.
2. „Transgraniczne bezpieczeństwo polsko-białoruskie. Wzmocnienie potencjału straży pożarnej i służb ratowniczych”;
3. „Budowa mobilnego rentgenowskiego systemu skanującego do kontroli środków transportu na przejściu granicznym Bierestowica”.

Dofinansowanie dla tych projektów to prawie 13 mln euro.

Ponadto od 1 sierpnia do 31 października 2018 r. trwał drugi nabór w Programie. Wsparcie otrzymają małe projekty w ramach celu tematycznego Dziedzictwo. Alokacja na ten nabór wynosi 5,2 mln. Euro.

Obecnie trwa ocena projektów złożonych w ramach drugiego naboru. Wnioskodawcy złożyli 250 wniosków na ponad 13 mln euro dofinansowania. Wybór projektów do dofinansowania jest przewidziany w I połowie 2019 r.

Składanie wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu jest zakończone. Termin zakończenia realizacji projektów to 31 grudnia 2022 r.

Komisja podkreśliła konieczność terminowej i rzetelnej realizacji projektów.

6. Działania strony białoruskiej dotyczące uproszczenia trybu wjazdu na terytorium Republiki Białorusi.

Komisja wysłuchała informacji o aktach prawnych, przyjętych w Republice Białorusi w latach 2017-2018 w celu uproszczenia procedur wjazdowych obcokrajowców w tym obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, na terytorium Białorusi.

Obecnie na podstawie dekretów Prezydenta Republiki Białorusi dla obywateli szeregu państw, w tym dla Polski, ustalono:

- bezwizowy wjazd do Republiki Białorusi przez przejście graniczne „Narodowy port Lotniczy Mińsk” na okres do 30 dni;
- bezwizowy wjazd do Republiki Białorusi przez: drogowe przejścia graniczne Terespol-Brześć, Sławatycze-Domaczewo, Połowce–Pieszczatka; Białowieża-Piererow; kolejowe przejście graniczne Terespol-Brześć; przejście „Port Lotniczy Brześć” z możliwością tymczasowego pobytu bez wiz w celach turystycznych na okres do 10 dni na terenie strefy turystyczno-rekreacyjnej «Brześć» (miasto Brześć, rejony brzeski, żabinkowski, kamieniecki, prużański obwodu brzeskiego, a także rejon świsłocki obwodu grodzieńskiego);
- bezwizowy wjazd do Republiki Białorusi przez drogowe przejścia graniczne Kuźnica Białostocka-Bruzgi, Priwałka- Rajgardas, przejścia graniczne Rudawka - Lesnaja, Priwałka – Szwendubre, kolejowe przejście graniczne Kuźnica Białostocka-Grodno, w porcie lotniczym Grodno i pobyt tymczasowy przez okres do 10 dni na terenie specjalnego parku turystyczno-rekreacyjnego "Kanał Augustowski" oraz terenów do niego przylegających (Grodno, rejon grodzieński).

Zgodnie z Dekretem Prezydenta Republiki Białorusi z dnia 24 lipca 2018 roku № 292 „O działaniach podjętych w celu przygotowania i przeprowadzenia II Igrzysk Europejskich 2019” dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw, ustalono bezwizowy tryb wjazdu i pobytu tymczasowego w Republice Białorusi w okresie od dnia 20 maja do dnia 10 lipca 2019 r. dla uczestników Igrzysk Europejskich, specjalistów zagranicznych ds. zwalczania dopingu w sporcie i kontroli dopingowej, zagranicznych wolontariuszy, twórców, personelu administracyjno-technicznego, zaangażowanych do przygotowania i przeprowadzenia Igrzysk Europejskich; od dnia 10 czerwca do dnia 10 lipca 2019 r. – dla zagranicznych turystów.

Strona białoruska wyjaśniła warunki i tryb bezwizowego wjazdu i pobytu na terytorium państwa.

Strony podkreśliły celowość kontynuowania wspólnych prac w zakresie usprawniania przekraczania granicy w tym poprzez doskonalenie infrastruktury.

Komisja stwierdziła brak zainteresowania właściwych resortów obu stron wznowieniem pracy Podkomisji ds. planowania przestrzennego.

Współprzewodniczący Komisji zgodzili się, że priorytetami współpracy transgranicznej, na które należy zwrócić szczególną uwagę, są takie zagadnienia, jak:

- doskonalenie bazy prawno-traktatowej regulującej stosunki na granicy oraz aktywizacja prac nad stosownymi umowami dwustronnymi;
- rozwój infrastruktury granicznej, szczególnie drogowej i kolejowej, przejść granicznych;
- opracowanie i realizacja projektów dwustronnych, służących zwiększeniu potencjału ekonomicznego, kulturalnego i turystycznego regionów przygranicznych, w tym projektów w ramach Programu współpracy transgranicznej „Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020”; aktywizacja współpracy międzyregionalnej stron.

Strony uzgodniły, że XIV posiedzenie Komisji odbędzie się w 2019 roku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Protokół niniejszy został podpisany w Mińsku w dniu 7 grudnia 2018 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w języku polskim i rosyjskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

**Przewodnicząca polskiej części
Polsko-Białoruskiej
Międzyrządowej Komisji
Koordynacyjnej ds. Współpracy
Transgranicznej**

Renata Szczęch

**Przewodniczący białoruskiej części
Białorusko-Polskiej
Międzyrządowej Komisji
Koordynacyjnej ds. Współpracy
Transgranicznej**

Jewgienij SZESTAKOW